

[Anker Jørgensen.]

ud fra en samfundsmæssig vurdering har et særligt kapitalbehov, og her må lønmodtagernes vurderinger være med i billedet. Det må også sikres, at lønmodtagerne af denne investering får en rimelig forrentning. Der ved kan vi klare nogle af vore opsparings- og investeringsproblemer, og vi kan samtidig begynde at rokke ved den skæve formuefordeling, som jo bliver mere og mere udtalt.

Det var tanker i den retning, jeg tror vi kunne have realiseret, hvis ikke det beskedne indkomstpolitiske forsøg, som der blev lagt op til i 1967, netop var blevet væltet af de folk, der i dag sidder med regeringen, og som endda gjorde det i samarbejde med de frafaldne VSere, bl. a. fru Hanne Reintoft. Man må forstå, at det derfor er svært at have tillid til den regering, også fordi vi har set i den tid, den har siddet, at den ikke har givet os nogen som helst forhåbninger.

Men nu er regeringen kommet med så mange udspil; der kan jo komme flere endnu. Jeg opfordrer derfor regeringen til ikke at forsøge at presse en indkomstpolitik igennem, som ikke er fuldt i overensstemmelse med lønmodtagerne.

Økonomiministeren (Nyboe Andersen):

Jeg vil gerne begynde med nogle bemærkninger om nogle af de konkrete spørgsmål, den socialdemokratiske ordfører, hr. Per Hækkerup, stillede.

Først dette, om der er noget aktuelt, alvorligt, presserende i valutastillingen, som nødvendiggør indgreb. Formuleringen var meget dystert, og jeg vil derfor klart sige, for at det ikke skal skabe mystik omkring dette vigtige spørgsmål, at der ikke foreligger forhold for regeringen, som ikke er oppositionen og befolkningen bekendt. Men vi ved jo alle, at situationen er alvorlig nok. Vi kunne i første kvartal i år finansiere et betalingsbalanceunderskud på omkring 1 milliard kroner ved lån udefra uden at angribe valutabeholdningen nævneværdigt. Men i april måned, hvor der ikke netto indgik større kapitalbevægelser udefra, var valutanedgangen betydelig, og vi må sige, at der efter de sidste tal, vi har for handelsbalancen, for marts, endnu ikke er nogen klare tegn på en nedgang i underskuddet på betalingsbalan-

cen. Disse forhold er udtryk for, at stramningen over for den indenlandske efterspørgsel sætter sig forholdsvis langsomt igennem, at stramningen faktisk er relativt svag til trods for alt, hvad der er blevet sagt i modsat retning.

Dertil kommer nu stigningen i de internationale råvarepriser. Det er rigtigt, som hr. Per Hækkerup fremhævede, at statistikken for bytteforholdet, som den er ført op til oktober kvartal 1969, endnu ikke afspejler denne udvikling. Der var en forbedring i dette bytteforhold i 1968, en svag nedgang i 1969, men ikke meget. Men hvis vi ser på råvareindeksen for industriens råvarer, så er den fra udgangen af 1968 til udgangen af 1969 steget med hele 27 pct., for jern og stål endda med over 50 pct., og denne store stigning sætter sig først efterhånden igennem i vores faktiske importpriser, fordi der er et vist tidsforløb mellem ordreafgivelse og faktisk import. Vi har med andre ord meget af denne betydelige stigning til gode i vor faktiske import i 1970.

Hr. Per Hækkerup spurgte, om vi mente, det var en fordel eller det modsatte, at der var en fortsat international konjunkturodgang. Det er da naturligvis en fordel for os, vel at mærke, hvis vi udnytter de fordele, som det kan bringe på eksportsiden, udnytter disse fordele ved at holde vores omkostningsstigning i ave. Men hvis vores omkostninger løber stærkere, end udlandets gør, som de jo har gjort det alt i alt i en række år, ja, så får vi ikke fordelene af de store afsætningsmuligheder. Derimod er der en anden side af regnestykket, nemlig de stigende råvarepriser med den ugunstige virkning, det har. Den er sikker nok under alle omstændigheder.

Må jeg ikke i forbindelse med importpriserne anholde den betragtning, at den foreslåede forhøjelse af importmomsen på 6 pct. skulle betyde en tilsvarende fordyrelse af importvarerne. Jeg forstod hr. Per Hækkerup på den måde. Det er jo sådan, at importørerne får momsen refunderet af de senere omsætningsled, og den belastning, der vil blive for selve importen, sammenlignet med den øvrige omsætning i landet, kommer alene til at ligge i, at kreditvilkårene for importen forringes noget i forhold til den nuværende ordning, og der kan altså blive tale om en vis rentebelastning — alt dette